

Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat		Pagina 2 van 11
Voorschrift - RWSV		Versie: 5
Code: 913.00.W004	Water - Conservering en behandeling van monsters oppervlaktewater voor onderzoek	

Uitgegeven door RWS CIV
<p>Wijzigingen in deze versie ten opzichte van de vorige versie: Deze versie is een vervolg op versie 4.0 van 01-11-2017.</p> <p>Wijzigingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eisen aan het personeel opgenomen, analoog aan andere RWSV's; - Gebruik van het flessenboek afgezwakt omdat dit niet actueel gehouden wordt; - Werkvolgorde i.v.m. contaminatie door kwik opgenomen; - Aandacht gevraagd voor Hadex in drinkwater; - Vriestemperatuur afhankelijk gemaakt van de tijd tot inklaring in het Lab; - Gebruik van downflowkast genuanceerd bij filtratiemonsters.

Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat		Pagina 3 van 11
Voorschrift - RWSV		Versie: 5
Code: 913.00.W004	Water - Conservering en behandeling van monsters oppervlaktewater voor onderzoek	

Inhoudsopgave

1.	DOEL EN TOEPASSINGSGEBIED.....	4
2.	TERMEN EN DEFINITIES	4
3.	PROCESBESCHRIJVING.....	4
4.	UITVOERINGSOPDRACHT	4
5.	APPARATUUR, REAGENTIA EN HULPMIDDELEN	4
5.1	Personeel	5
6.	WERKWIJZE	5
6.1	Veiligheid en milieu.....	5
6.2	Werkwijze algemeen.....	5
6.3	Conservering van monsters voor de bepaling van het gehalte aan zwevende stof (ZS), particulair organisch koolstof (POC) en particulier stikstof (PN) zout/brak water	6
6.4	Conservering van monsters voor de bepaling van het gehalte aan particulier fosfor (PP) zout/brak water.....	7
6.5	Conservering van monsters voor de bepaling van het gehalte aan chlorofyl zout/brak water.	8
6.6	Conservering van monsters voor de bepaling van het gehalte aan fytoplankton	9
6.7	Filtratie van zoet en zout water voor analyse van verschillende parameters, o.a. nutriënten (DA1, IC1)	10
6.8	Rapportage.....	11
7.	KWALITEITSBORGING	11
8.	REFERENTIES.....	11
9.	BIJLAGEN	11

Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat		Pagina 4 van 11
Voorschrift - RWSV		Versie: 5
Code: 913.00.W004	Water - Conservering en behandeling van monsters oppervlaktewater voor onderzoek	

1. DOEL EN TOEPASSINGSGEBIED

Dit RWSV beschrijft de wijze van conserveren van monsters oppervlaktewater (zowel zoet als zout water) voor fysisch en chemisch onderzoek en geeft richtlijnen voor bewaren en transport van monsters. Voor het gebruik van deze RWSV wordt verondersteld dat kennis over locatie specifieke werkwijzen en hulpmiddelen bekend zijn.

Naast de algemene beschrijving van conserveringsmethoden (paragraaf 6.2) zijn parameter specifieke methoden beschreven voor:

- zwevende stof (ZS), particulier organisch koolstof (POC) en particulier stikstof (PN) zout/brak water (paragraaf 6.3);
- Particulair fosfaat (PP) zout/brak water (paragraaf 6.4);
- Chlorofyl zout/brak water (paragraaf 6.5);
- Fytoplankton zout/brak water (paragraaf 6.6);
- Filtratie voor nutriënten zoet/zout (paragraaf 6.7).

Het voorschrift is van toepassing bij het onderzoek van oppervlaktewater voor chemische, biologische en fysische doeleinden.

De conserveringsmethode per parameter wordt in overleg met de uitvoerende laboratoria vastgesteld. Voor een overzicht van de meeste benodigde flessen zie www.helpdeskwater.nl en dan zoeken naar "flessenboek" (let op: onderscheid tussen zoete en zoute Rijkswateren).

2. TERMEN EN DEFINITIES

Voor het gebruik van deze RWSV wordt verondersteld dat de gebruikte termen bekend zijn bij de gebruiker van deze RWSV.

3. PROCESBESCHRIJVING

Niet ingevuld.

4. UITVOERINGSOPDRACHT

De uitvoeringsopdracht bestaat uit een werkopdracht/bemonsteringsformulier met de volgende aanwijzingen voor de conservering en behandeling van monsters:

- De wijze van conserveren en in welke flessen vooraf een conserveringsmiddel is gedoseerd.
- Conditie waaronder de monsters opgeslagen en vervoerd moeten worden.

5. APPARATUUR, REAGENTIA EN HULPMIDDELEN

Algemeen:

Conserveringsmiddelen dienen door een geaccrediteerd laboratorium aangeleverd te worden.

Bij voorgeconserveerde flessen wordt geacht dit het geval te zijn.

Zie voor parameter specifieke aspecten paragraaf 6.3 t/m 6.7.

Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat		Pagina 5 van 11
Voorschrift - RWSV		Versie: 5
Code: 913.00.W004	Water - Conservering en behandeling van monsters oppervlaktewater voor onderzoek	

5.1 Personeel

Het personeel dat de monsterneming uitvoert dient aantoonbaar te beschikken over voldoende kennis met betrekking tot de te bedienen bemonsteringsapparatuur en de verwerking van de monsters. Het personeel dient te allen tijde tijdens de bemonstering te beschikken over een leesbare versie van het onderhavige RWSV.

6. WERKWIJZE

6.1 Veiligheid en milieu

Algemeen: Milieu gevaarlijke stoffen dienen op een veilige manier te worden verwerkt. Zie voor parameter specifieke aspecten paragraaf 6.3 t/m 6.7.

6.2 Werkwijze algemeen

In deze paragraaf 6.2 komt de algemene werkwijze aan bod. In de volgende paragrafen wordt voor enkele parameters een specifieke werkwijze aangegeven.

- Voer de monsterneming uit volgens de in RWSV's 913.00.W001, 913.00.W002, 913.00.B070 of 913.00.B071 beschreven werkwijze.
- Flessen waarvan aangegeven is dat ze voorgespoeld dienen te worden, op een vaartuig nooit voorspoelen met drinkwater omdat dit chloorhoudend is (Hadex)!
- Flessen die geconserveerd zijn met een kwikverbinding pas openen en vullen wanneer alle andere flessen reeds gevuld en afgesloten zijn om contaminatie te voorkomen.
- Conserveer de monsters (indien nog nodig) direct na monsternamen volgens de werkopdracht / het bemonsteringsformulier aangegeven wijze.

Koelen

- Plaats de monsters direct na monsternamen in een koelkast met een temperatuur van 4 ± 2 °C.
- Voor monsters met een beperkt volume mag een koelbox met koelelementen toegepast worden. Ook hiervoor wordt als eis gesteld dat de temperatuur 4 ± 2 °C moet zijn.

Invriezen

Afhankelijk van de verwachte tijd tot inklaring bij het Lab moet de invriestemperatuur -20 ± 2 °C zijn of -80 ± 2 °C.

- Plaats de monsters direct na monsternamen rechtopstaand in een vrieskist met een temperatuur van -80 ± 2 °C indien de verwachte inklaring van de monsters bij het Lab langer duurt dan 3 dagen. Voor monsters met een beperkt volume kan invriezen in een koelbox met droogijs (vast kooldioxide, CO₂) toegepast worden. Ook hiervoor wordt als eis gesteld dat de temperatuur -80 ± 2 °C,
- Indien de verwachte inklaring van de monsters bij het Lab binnen 3 dagen plaatsvindt, kan de temperatuur van de vrieskist -20 ± 2 °C zijn.

LET OP:

Het watermonster zal bij invriezen sterk uitzetten.

Houd hiermee rekening bij het te bepalen vulvolume van flessen/potten.

Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat		Pagina 6 van 11
Voorschrift - RWSV		Versie: 5
Code: 913.00.W004	Water - Conservering en behandeling van monsters oppervlaktewater voor onderzoek	

Chemische conservering

Voor enkele chemische parameters worden flessen geleverd met conserveringsmiddel. Alleen voor de bemonstering van fytoplankton zout/brak dient soms (voornamelijk op de Noordzee) nog in het veld te worden geconserveerd (zie paragraaf 6.6).

De informatie over conservering staat aangegeven op de fles en op het bemonsteringsformulier.

Let op:

- De aanmaak van de conserveringsmiddelen dient onder laboratorium omstandigheden te gebeuren.
- Flessen waar al conserveringsmiddel in zit NIET voorspoelen met het monster en direct tot het juiste volume afvullen.
- Flessen waar het conserveringsmiddel nog toegevoegd moet worden, het middel direct na de monsternamen toevoegen.
- Bewaar de monsters daarna onder de in de werkopdracht/het bemonsteringsformulier opgegeven condities.

Filtratie

- De informatie over welk monster gefiltreerd dient te worden, staat op het bemonsteringsformulier.
- Filtreer het watermonster ter plaatse over de door de laboratoria verstrekte filters met door de laboratoria geleverde spuitjes (filter voor zout is GF/C en voor zoet polydisc GW). Afhankelijk van de te onderzoeken parameter(s) is het filterrestant (zwevende stof) en/of het filtraat van belang.
- Bewaar de monsters daarna onder de opgegeven condities.
- In paragraaf 6.3, 6.4, 6.5 en 6.7 wordt verder toelichting gegeven op de filtratie.

6.3 Conservering van monsters voor de bepaling van het gehalte aan zwevende stof (ZS), particulier organisch koolstof (POC) en particulier stikstof (PN) zout/brak water

6.3.1 Reagentia

Gedemineraliseerd water.

6.3.2 Toestellen en hulpmiddelen

- Filtreerapparaat, geschikt voor vacuümfiltratie en filters met een diameter van 47 mm;
- Voorgewogen glasvezelfilters Whatman GF/C, diameter 47 mm, in glazen petrischalen;
- Pincet RVS; platte bek;
- Maatcilinder, kunststof 1.000 ml, afleesbaar op 10 ml nauwkeurig;
- Vrieskist met een temperatuur van $-20^{\circ} \pm 2^{\circ} \text{C}$ (zie par. 6.2).
- Downflowkast indien de omgeving niet stofvrij is.

6.3.3 Werkwijze

Controleer of op de meegeleverde etiketten de juiste locatie en parameters vermeld staan en breng de etiketten over op de petrischalen, het gewicht van het filter staat op de petrischaal.

Breng het bij de petrischaal behorende filter m.b.v. een pincet in de schone en met gedemineraliseerd water voorgespoelde filtratie-opzet. Schud het monster en meet 1 liter af in de vooraf met monsterwater gespoelde maatcilinder (eventueel kan direct 1 liter monster in een vooraf gespoelde maatcilinder genomen worden).

Filtreer het monster in zijn geheel af. Spoel de maatcilinder na met gedemineraliseerd water en filtreer deze spoelrest.

Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat		Pagina 7 van 11
Voorschrift - RWSV		Versie: 5
Code: 913.00.W004	Water - Conservering en behandeling van monsters oppervlaktewater voor onderzoek	

Opmerking

Indien een monster te veel zwevende stof bevat en het filter dicht slijbt mag minder monster worden gefiltreerd (gebruik bij het afmeten wel een op de hoeveelheid afgestemde maatcilinder). Begin met een nieuw filter. Vermeld de gefiltreerde hoeveelheid monster op het etiket van het petrischaaltje. Besteed in dit geval bijzondere zorg aan het verkrijgen van een homogeen deelmonster met het oog op bezinken van zwaardere deeltjes in de monsterfles of maatcilinder. Indien het monster te weinig zwevende stof bevat, neem dan een groter volume in bewerking, tot maximaal 3000 ml bij extreem laag zwevend stofgehalte (<5 mg/l).

Neem het vacuüm weg (het zout watermonster moet eerst goed zijn doorgespoeld anders heeft naspoelen geen zin), giet circa 100 ml gedemineraliseerd water op het filter en herstel het vacuüm (verwijderen zoutrest). Als alle vloeistof is doorgelopen, de filtratieopzet naspuiten met gedemineraliseerd water en het filter opnieuw droogzuigen. Breng het filter m.b.v. de pincet over in de petrischaal en vries in. Raak het filter hierbij niet met de handen aan.

6.3.4 Bewaren en transport

De filters dienen bewaard en getransporteerd te worden in een vrieskist of onder gelijkwaardige condities.

6.3.5 Kwaliteitszorg

Stof in de lucht kan het monster contamineren. Gebruik poedervrije handschoenen voor de bemonstering. Indien er niet in een labomgeving gewerkt wordt, dient de downflowkast gebruikt te worden.

Controleer of de gefiltreerde hoeveelheid monster op het etiket is geschreven en op het bemonsteringsformulier is overgenomen.

Er mogen alleen door het laboratorium goedgekeurde batches van filters gebruikt worden.

Filters mogen niet ontdooien bij bewaren en transport.

6.3.6 Veiligheid en milieu

geen.

6.4 Conservering van monsters voor de bepaling van het gehalte aan particulier fosfor (PP) zout/brak water

6.4.1 Reagentia

- Natriumchlorideoplossing: Los 30 g NaCl op in 1 liter gedemineraliseerd water.

6.4.2 Toestellen en hulpmiddelen

- Filtreerapparaat, geschikt voor vacuümfiltratie en filters met een diameter van 47 mm;
- Glasvezelfilters Whatman GF/C, diameter 47 mm;
- Kunststof petrischalen;
- Pincet RVS; platte bekken;
- Maatcilinder, kunststof 500 ml, afleesbaar op 10 ml nauwkeurig;
- Vrieskist met een temperatuur van $-20^{\circ} \pm 2^{\circ} \text{C}$ (zie par. 6.2);
- Downflowkast indien de omgeving niet stofvrij is.

Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat		Pagina 8 van 11
Voorschrift - RWSV		Versie: 5
Code: 913.00.W004	Water - Conservering en behandeling van monsters oppervlaktewater voor onderzoek	

6.4.3 Werkwijze

Filtratie t.b.v. de bepaling van PP

Controleer of op de meegeleverde etiketten de juiste locatie en parameters staan vermeld en breng de etiketten over op de petrischalen.

Breng een filter m.b.v. de pincet in de schone en met gedemineraliseerd water voorgespoelde filtratieopzet.

Schud het monster en meet nauwkeurig een hoeveelheid monsterwater af van max. 500 ml. Noteer de hoeveelheid monster op het bemonsteringsformulier.

Filtreer de inhoud van de maatcilinder in zijn geheel af.

Spoel maatcilinder, filtratieopzet en filter na met NaCl-oplossing.

Zuig het filter droog, breng het m.b.v. de pincet over in de petrischaal en vries in. Raak het filter hierbij niet met de handen aan.

6.4.4 Bewaren en transport

De filters dienen bewaard en getransporteerd te worden in een vrieskist of onder gelijkwaardige condities.

6.4.5 Kwaliteitszorg

Stof in de lucht kan het monster contamineren. Gebruik poedervrije handschoenen voor de bemonstering. Indien er niet in een labomgeving gewerkt wordt, dient de downflowkast gebruikt te worden.

Controleer of de gefiltreerde hoeveelheid monster op het etiket is geschreven en op het bemonsteringsformulier is overgenomen.

Er mogen alleen door het laboratorium goedgekeurde batches van filters gebruikt worden.

Filters mogen niet ontdooien bij bewaren en transport.

6.4.6 Veiligheid en milieu

geen.

6.5 Conservering van monsters voor de bepaling van het gehalte aan chlorofyl zout/brak water

6.5.1 Reagentia

Zout spoelwater: Los 30 gram natriumchloride (NaCl) op in 1 liter gedemineraliseerd water.

Gedemineraliseerd water

6.5.2 Toestellen en hulpmiddelen

- Filtreerapparaat, geschikt voor vacuümfiltratie en filters met een diameter van 47 mm;
- Glasvezelfilters Whatman GF/C, diameter 47 mm;
- Pincet RVS; platte bekken;
- Maatcilinder, kunststof 1.000 ml, afleesbaar op 10 ml nauwkeurig;
- Plastic buisjes (voor het filter met monster);
- Vrieskist of droogijs met een temperatuur van -20° of $-80^{\circ} \pm 2^{\circ} \text{C}$ (zie par. 6.2);
- Dikke handschoenen om verbranding met droogijs te voorkomen.

6.5.3 Werkwijze

Controleer of op de meegeleverde etiketten de juiste locatie en parameters staan vermeld.

Schud het monster en meet 1 liter af in een vooraf met monsterwater gespoelde maatcilinder (eventueel kan direct 1 liter monster in een vooraf gespoelde maatcilinder genomen worden) en filtreer het monster in zijn geheel af.

Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat		Pagina 9 van 11
Voorschrift - RWSV		Versie: 5
Code: 913.00.W004	Water - Conservering en behandeling van monsters oppervlaktewater voor onderzoek	

Opmerking

Indien een monster te veel zwevende stof bevat en het filter dicht slijbt mag minder monster worden afgefilterd (gebruik bij het afmeten wel een op de hoeveelheid afgestemde maatcilinder). Begin met een nieuw filter. Vermeld de afgefilterde hoeveelheid monster op het etiket. Besteed in dit geval bijzondere zorg aan het verkrijgen van een homogeen deelmonster met het oog op bezinken van zwaardere deeltjes in de monsterfles of maatcilinder.

Spoel maatcilinder, filtratieopzet en filter na met spoelwater; met zout spoelwater indien de saliniteit van het bemonsterde oppervlaktewater > 3,6 is; met in totaal circa 100 ml gedemineraliseerd water indien de saliniteit van het bemonsterde oppervlaktewater ≤ 3,6 is.

Zuig het filter droog, vouw het m.b.v. de pincet dubbel en stop het filter in een plastic buisje. Raak het filter hierbij niet met de handen aan.

Breng het etiket aan op het plastic buisje en vries het pakje **direct** in.

Degradatie van chlorofyl is heel snel!

6.5.4 Bewaren en transport

De filters dienen bewaard en getransporteerd te worden in een vrieskist of onder gelijkwaardige condities (droogijs).

6.5.5 Kwaliteitszorg

Controleer of de gefilterde hoeveelheid monster op het etiket is geschreven en op het bemonsteringsformulier is overgenomen.

Filters mogen niet ontdooien bij bewaren en transport.

6.5.6 Veiligheid en milieu

Bij het werken met droogijs (vast CO₂) moeten geschikte handschoenen worden gedragen. Droogijs (vast CO₂) veroorzaakt brandwonden.

Gegevens voor veilig werken met chemicaliën:

Vast Kooldioxide (CO₂), droogijs, Chemiekaart nr. C-0140.

6.6 Conservering van monsters voor de bepaling van het gehalte aan fytoplankton

6.6.1 Reagentia

Voor zout en brak water wordt gebruik gemaakt van een zure lugoloplossing, voor zoet water wordt gebruik gemaakt van een basische lugoloplossing.

6.6.2 Toestellen en hulpmiddelen

- Steekpipet of plunjerpipet, op de juiste volumina afgesteld, luchtbelvrij;
- Persoonlijke beschermingsmiddelen; veiligheidsbril, polyethyleen handschoenen en oogwasfles.

6.6.3 Werkwijze

Breng in de monsterfles met behulp van de steek of plunjerpipet lugol oplossing, in de verhouding 5 ml lugol in 1 l monster. Bij zoute/brakke locaties wordt de zure lugoloplossing toegevoegd, bij zoete locaties wordt de basische lugoloplossing toegevoegd.

Vul de fles met monsterwater, sluit de fles en meng het monster met het conserveermiddel.

6.6.4 Bewaren en transport

De monsters dienen rechtopstaand bewaard en getransporteerd te worden in een koelkast met een temperatuur van 4 ± 2 °C of onder gelijkwaardige condities.

RWS Ongeclassificeerd

De vigerende versie staat op het internet: www.rijkswaterstaat.nl.

Gebruikers van afgedrukte documenten zijn zelf verantwoordelijk voor het verifiëren van de status van deze papieren documenten door middel van vergelijking van het versienummer en de datum van vrijgave.

Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat		Pagina 10 van 11
Voorschrift - RWSV		Versie: 5
Code: 913.00.W004	Water - Conservering en behandeling van monsters oppervlaktewater voor onderzoek	

6.6.5 Kwaliteitszorg

Het conserveringsmiddel wordt doorgaans vooraf in de fles gebracht. In dat geval de fles dus niet omspoelen met monsterwater.

Het conserveringsmiddel dient door een geaccrediteerd laboratorium bereid en aangeleverd te worden.

6.6.6 Veiligheid en milieu

Let op de gevarenaanduiding en veiligheidsaanbevelingen van de leverancier voor lugol. Lugol kan irritatie geven aan ogen en huid en kan na blootstelling (na inslikken) schadelijk zijn voor organen (schildklier). Voorkom aanraking met de huid, ogen en kleding. Draag handschoenen (polyethyleen) en een veiligheidsbril. Voorkom morsen en verdamping/ inademing van chemicaliën.

Gegevens voor veiligheid met chemicaliën: Lugol: CAS-nummers 7553-56-2 en 7681-11-0, Azijnzuur, Chemiekaart C-0084/C-0005

6.7 Filtratie van zoet en zout water voor analyse van verschillende parameters, o.a. nutriënten (DA1, IC1)

6.7.1 Reagentia

Gedemineraliseerd water.

6.7.2 Toestellen en hulpmiddelen

- Filtreerapparaat, geschikt voor vacuümfiltratie en filters met een diameter van 47 mm;
- Glasvezelfilters Whatman GF/C, diameter 47 mm;
- Pincet RVS; platte bekken;
- Membraanspuitfilters, Whatman polydisc GW, 0.45 µm poriegrootte, diameter 50 mm;
- Injectiespuiten, Terumo Europe N.V., 50 ml.

6.7.3 Werkwijze

Werkwijze zoet water:

Spuit en filter eenmalig gebruiken per locatie. Spuit vullen met watermonster en membraanfilter op de spuit zetten (spuit aan de goede kant van het filter bevestigen). Watermonster door filter drukken en filtraat opvangen in de juiste monsterfles.

Werkwijze zout/brak water:

Spoel het filtratiesysteem eerst goed voor met gedemineraliseerd water zodat er met een schoon systeem gewerkt kan worden. Plaats vervolgens een glasvezelfilter op de filterhouder met een pincet. Schud het monster goed voor en breng over in het opzetstuk van de opstelling. Zet de juiste monsterfles onder de opstelling en vang de benodigde hoeveelheid filtraat op. Indien meerdere flessen afgevuld moeten worden, moet ook de hoeveelheid monster aangepast worden. Op het bemonsteringsformulier en de etiketten is te vinden voor welke parameters gefiltreerd materiaal nodig is.

6.7.4 Bewaren en transport

Voor zoet water dienen de monsters rechtopstaand bewaard en getransporteerd te worden in een koelkast met een temperatuur van 4 ± 2 °C of onder gelijkwaardige condities.

Voor zout/brak water wordt, afhankelijk van de locatie, het gefiltreerde monster bewaard en getransporteerd in een koelkast met een temperatuur van 4 ± 2 °C of in een vrieskast met een temperatuur van -20 ± 2 °C.

Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat		Pagina 11 van 11
Voorschrift - RWSV		Versie: 5
Code: 913.00.W004	Water - Conservering en behandeling van monsters oppervlaktewater voor onderzoek	

6.7.5 Kwaliteitszorg

Controleer of de juiste filters voor het uitvoeren van de filtratie geleverd zijn: voor zoet water de membraanfilters, voor brak/zout water de glasvezelfilters. De filters worden geleverd door RWS-Laboratorium.

6.7.6 Veiligheid en milieu

geen.

6.8 Rapportage

Alle informatie wordt gerapporteerd op het bemonsteringsformulier. Het filtervolume wordt gerapporteerd op het bijbehorende etiket.

7. KWALITEITSBORGING

Zie voor parameter specifieke aspecten paragraaf 6.3 t/m 6.7.

8. REFERENTIES

Referentie (hoofdstuk)	Onderwerp	Codering (RWSV)
6.	Monsterneming van oppervlaktewater met behulp van een emmer	913.00.W001
6.	Monsterneming van oppervlaktewater met behulp van een pompsysteem	913.00.W002
6.	Bemonstering van zoet oppervlaktewater ten behoeve van analyse van fytoplankton	913.00.B071
6.	Bemonstering van brak en zout oppervlaktewater ten behoeve van analyse van fytoplankton	913.00. B070
6.	Beheer en onderhoud van de RWS milieucontainer	723.00.009
6.	Water - Monsterneming - Deel 3: Conservering en behandeling van watermonsters	NEN-EN-ISO 5667-3

9. BIJLAGEN

N.v.t.